

Zpráva o České republice 2019

Informační podklad k pracovnímu dokumentu Zpráva o České republice 2019: průvodní dokument ke sdělení Evropský semestr 2019: Posouzení pokroku ve strukturálních reformách a v předcházení a nápravě makroekonomické nerovnováhy a výsledky hloubkových přezkumů strukturálních reforem

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 3
- Stanovisko vlády ČR: 5
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 6
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 6

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Zpráva o České republice 2019	Typ řady: interní
Zpracoval: Vlňa, J.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentu č. 6704/19	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: duben 2019	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
Evropský semestr; zpráva; Česká republika;	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny,
hospodářská politika; sociální politika	Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

PRACOVNÍ DOKUMENT

Pracovní dokument útvarů Komise - Zpráva o České republice 2019: průvodní dokument k sdělení Komise, Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropské centrální bance a Euroskupině - Evropský semestr 2019: Posouzení pokroku ve strukturálních reformách a v předcházení a nápravě makroekonomické nerovnováhy a výsledky hloubkových přezkumů strukturálních reforem podle nařízení (EU) č. 1176/2011
SWD(2019) 1002 v konečném znění, kód Rady 6704/19

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
1. 3. 2019
- **Procedura:**
Není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jeho přijetím a předložením těmto institucím.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 26. března 2019, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 29. března 2019 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se neuplatní, jedná se o dokument informační povahy.
- **Odůvodnění a předmět:**
V rámci evropského semestru (cyklus koordinace hospodářských politik v rámci EU) Komise každoročně předkládá hodnocení hospodářství jednotlivých členských států, tzv. *Country Reports*. Zpráva o České republice 2019 představuje podrobnou analýzu a vyhodnocení hospodářské a sociální politiky ČR v návaznosti na roční analýzu růstu, která byla zveřejněna v listopadu 2018, a hodnotí naplňování doporučení Komise z předchozího roku. Výsledky analýz členské státy zohlední v připravovaných plánech svých politik, tj. v národních programech reforem a konvergenčních programech (resp. programech stability u členů eurozóny). Po vyhodnocení těchto plánů Rada podá příslušná doporučení pro jednotlivé země (*country-specific recommendations*), která členské státy zohlední při sestavování svého rozpočtu na následující rok a při přijímání rozhodnutí týkajících se například hospodářské politiky, zaměstnanosti, vzdělávání a dalších relevantních oblastí.
- **Obsah a dopad:**
Evropská komise hodnotí ekonomickou situaci v ČR kladně, především silný hospodářský růst, rostoucí objem investic a příkladný stav finančního sektoru. Na druhou stranu upozorňuje na přetrvávající výrazné rozdíly mezi ekonomickou a sociální situací v různých regionech ČR.

Hodnocení ČR z hlediska makroekonomických ukazatelů

Hospodářský růst v ČR zůstává nadále solidní. Reálný HDP podle prognózy Komise ze zimy 2019 v roce 2018 zpomalil na 2,9 %, oproti výraznému zrychlení v roce 2017 o 4,3 %. Hlavní hnací silou je i nadále spotřeba domácností v návaznosti na výrazné zvyšování mezd. V nadcházejících letech sice může růst zpomalit, ale hospodářská konvergence bude pokračovat a v roce 2019 dosáhne 2,9%, v roce 2020 pak 2,7 %. Česká republika vykazuje nejnižší míru nezaměstnanosti a nejnižší počet uchazečů o zaměstnání na jedno volné místo v rámci EU i OECD.

Bankovní sektor je i nadále vysoce ziskový a ukazatele stability jsou zdravé. Míra ziskovosti bank patří již od vstupu do Unie trvale mezi nejvyšší v EU. Zvyšování úrokových sazeb přitahuje značný objem likvidity z eurozóny. V době rostoucí ekonomiky vykazuje saldo veřejných financí přebytek, který je podporován růstem daňových příjmů a nižší úrovní veřejných investic, než jaká se očekávala. Dlouhodobá udržitelnost veřejných financí je však již méně příznivá. Počet osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením patří v rámci EU mezi nejnižší, avšak zvýšily se rozdíly mezi skupinami obyvatelstva a regiony. Regionální rozdíly jsou nejvyšší v Moravskoslezském kraji a v regionu Severozápad. Zhoršující se trend vykazují i další ukazatele, např. výsledky vzdělávání, počet sociálně vyloučených lokalit a osob v nich žijících či přístup ke zdravotní péči.

Míra pokroku související s doporučeními z roku 2018 pro ČR dle Komise:

- omezený pokrok v oblasti dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí;
- žádný pokrok v dlouhodobé udržitelnosti důchodového systému;
- určitý pokrok při řešení nedostatků v postupech zadávání veřejných zakázek, zejména podporou soutěže více založené na kritériích kvality a zavedením protikorupčních opatření;
- určitý pokrok v oblasti snížení administrativní zátěže pro investice, mimo jiné zrychlením povolovacích postupů u infrastrukturních projektů;
- omezený pokrok v odstranění překážek brzdících výzkum, vývoj a inovace, zejména zvýšením inovační kapacity domácích podniků;
- určitý pokrok při posílení schopnosti vzdělávacího systému poskytovat kvalitní inkluzivní vzdělávání, mimo jiné podporou učitelského povolání;
- určitý pokrok při podpoře zaměstnávání žen, osob s nízkou kvalifikací a osob se zdravotním postižením, mimo jiné zvýšením účinnosti aktivních politik na trhu práce.

V rámci strategie Evropa 2020 ČR ve většině oblastí (např. míra zaměstnanosti, emise skleníkových plynů, obnovitelná energie, energetická účinnost a spotřeba energie, terciární vzdělávání, chudoba, sociální vyloučenost, zaměstnanost) buď dosáhla svých cílů, nebo je na dobré cestě k jejich dosažení. Je však potřeba zaměřit se na snížení míry předčasných odchodů ze vzdělávání a dosažení cílů v oblasti výzkumu a vývoje.

Co se týče srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů evropského pilíře sociálních práv, dosahuje ČR poměrně dobrých výsledků, avšak stále čelí výzvam především v podobě nízké míry účasti žen s malými dětmi a ohrožených skupin na trhu práce.

Komise ve zprávě došla k následujícím závěrům a identifikovala související výzvy:

- **chybí záruky pro zajištění dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí** (dlouhodobou udržitelnost veřejných financí ohrožují politická opatření v oblasti důchodů přijatá v posledních letech a rovněž předpokládaný nárůst výdajů na zdravotní péči v souvislosti se stárnutím obyvatelstva);
- **zhoršení cenové dostupnosti bydlení v důsledku rostoucích cen nemovitostí** (ceny nemovitostí jsou mírně nadhodnocené, avšak stále pod úrovní významného rizika; zvyšuje se i objem hypotečních úvěrů);
- **značný nedostatek pracovních sil na českém trhu práce a přetrvávající strukturální problémy** (pravidla rodičovské dovolené a pečovatelské povinnosti brání využívat potenciál žen na trhu práce, obtížnost vstupu na trh práce i pro lidi s nízkou kvalifikací, starší osoby a osoby se zdravotním postižením, výzvou je také integrace zahraničních pracovníků do českého pracovního trhu);
- **malá atraktivita učitelského povolání a socioekonomické nerovnosti** (nedostatek učitelů z důvodů malé prestiže učitelského povolání, nízkých platů a omezených možností rozvoje);
- **nižší úroveň investic do dopravní infrastruktury může zvyšovat regionální rozdíly** (investice do dopravní infrastruktury jsou pod průměrem EU);
- **zatím ne zcela funkční inovační ekosystém založený na domácím výzkumu a vývoji** (slabší výkonnost výzkumu, nedostatečná spolupráce mezi soukromým sektorem a akademickou sférou, nízká inovační výkonnost firem);
- **nevyužitý potenciál většiny regionů** (bohatší regiony trápí nedostupnost bydlení a tlak na příměstské dopravní sítě, v nejchudších oblastech je problémem špatné propojení, demografické tlaky, sociální vyloučení a malé zaměření na inovace);
- **vysoká administrativní a regulační zátěž brzdí další investice** (zejména v méně rozvinutých regionech jsou hlavními překážkami pro další investice rychle se měnící právní předpisy a složité postupy);
- **přetrvávající některé praktické problémy při zadávání veřejných zakázek** (obzvláště je omezená správní kapacita v oblasti strategického plánování; pokrok při přijímání protikorupčních opatření se zpomalil).

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Bez přímého dopadu, zpráva je dokumentem informační povahy.

• **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR **obecně souhlasí** s hodnocením EK. ČR **sdílí názory** Evropské komise ohledně hospodářského růstu, potenciálního růstu, spotřeby domácností, investic do dopravní infrastruktury, vývoje inflace v roce 2018, sociální situace, konkurenceschopnosti, hodnocení finančního sektoru, zadluženosti soukromého sektoru, predikce veřejných financí. ČR **obecně souhlasí, ale upozorňuje na některé nepřesnosti** v hodnocení, např. v oblasti trhu práce a regionálních rozdílů.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Zpráva bude sloužit jako podklad pro zpracování návrhu tzv. specifických doporučení Rady (*Country-specific recommendations*), který Komise předloží v květnu.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 17. 4. 2019 a usnesením č. 208 přerušil projednávání.

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 18. 9. 2019 a usnesením č. 249 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **bere na vědomí** Zprávu o České republice 2019 SWD(2019) 1002 v konečném znění, kód Rady 6704/19, a rámcovou pozici vlády k ní;
2. **hodnotí pozitivně** pokrok v rámci strategie Evropa 2020, k němuž došlo v oblasti chudoby, sociálního vyloučení, zaměstnanosti, obnovitelné energie, emisí skleníkových plynů a terciárního vzdělávání;
3. **apeluje na vládu**, aby v souladu se svým programovým prohlášením a programem „Digitální Česko“ pokračovala v realizaci iniciativ umožňujících bezpečný a snadný přístup ke službám veřejné správy a vyvíjela odpovídající úsilí v oblasti e-governmentu;
4. **apeluje na vládu**, aby vytvořila lepší podmínky pro posílení inovativní ekonomiky a lepší čerpání peněz z komunitárního fondu Horizont 2020;
5. **vyzývá vládu**, aby v souladu s doporučeními obsaženými ve Zprávě zavedla soutěže založené na různých kritériích kvality;
6. vzhledem k tomu, že jeden ze strukturálních problémů ČR je přetrvávající nízká atraktivita učitelského povolání, **připomíná vládě** nezbytnost systematické dlouhodobé podpory pedagogických pracovníků na všech úrovních vzdělávacího systému prostřednictvím zajištění odpovídajícího počátečního a dalšího vzdělávání, praxe v pedagogických oborech, výměny zkušeností a sdílení dobré praxe mezi učiteli včetně zahraničních stáží, vhodných pracovních podmínek a odpovídajícího platového ohodnocení;
7. **vyjadřuje znepokojení** nad přetrvávajícími regionálními rozdíly a **vyzývá vládu**, aby zintenzivnila systematickou podporu chudších regionů a zlepšila dopravní propojenosti regionů včetně modernizace železniční sítě a dobudování dálniční sítě;
8. **vyzývá vládu**, aby aktivně podporovala rozvoj jazykové kompetence, neboť znalost cizích jazyků považuje za klíčovou kompetenci člověka v době globalizované ekonomiky 21. století;
9. **pověřuje** předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby v rámci politického dialogu postoupil toto usnesení předsedovi Evropské komise.